

Duna–Tisza Közi **Falugondnoki** Hírlevél

XI. évfolyam, 48. szám

2008/5.

Petőfi Sándor:

Itt van az ősz, itt van újra

*Itt van az ősz, itt van újra,
S szép, mint mindig, énekelem.
Tudja isten, hogy mi okból
Szeretem? de szeretem.*

*Kiülök a dombtetőre,
Innen nézek szerteszét,
S hallgatom a fák lehulló
Levelének lágy nesztét.*

*Mosolyogva néz a földre
A szelíd nap sugara,
Mint elalvó gyermekére
Néz a szerető anya.*

*És valóban ősszel a föld
Csak elalszik, nem hal meg;
Szeméből is látszik, hogy csak
Álmos ő, de nem beteg.*

*Levetette szép ruháit,
Csendesen levetkezett;
Majd felöltözik, ha virrad
Reggele, a kikelet.*

*Aludjál hát, szép természet,
Csak aludjál reggelig,
S álmodj olyakat, amikben
Legnagyobb kedved telik.*

*Én ujjam hegyével halkan
Lantomat megpendítem,
Altató dalod gyanánt zeng
Méla csendes énekelem. –*

*Kedvesem, te ülj le mellém,
Ülj itt addig szótlanul,
Míg dalom, mint tó fölött a
Suttogó szél, elvonul.*

*Ha megcsókolsz, ajkaimra
Ajkadat szép lassan tedd,
Föl ne keltsük álmából a
Szendergő természetet.*

Erdőd, 1848. november 17–30.

Fotó: Ujvári Sándor

Megfelelni a kihívásoknak

Interjú Szűcs Erika szociális és munkaügyi miniszterrel

Nem férhet kétség a tanya- és falugondnoki szolgálat minőségéhez és értékéhez, melyet akár uniós viszonylatban is érdemesnek tartanának meghonosítani. A Szociális és Munkaügyi Minisztérium igyekszik mindent megtenni a színvonal megtartása érdekében, felvetődött a képzőhelyek bővítése is. Mindezekről is beszél Szűcs Erika miniszter, aki interjút adott a Falugondnoki Hírlevélnek.

– Miként vélekednek a minisztériumban a falu- és tanyagondnokról?

– A falu- és tanyagondnoki szolgálat, mára már közel ezer szolgáltatást számláló országos hálózattá fejlődött, mely a szociális alapszolgáltatások rendkívül fontos elemét képezi, többek között azért, mert az aprófalvas területek és a lakott külterületeken élők ellátásának igazán hatékony eszközét jelentik. Előnyei közé tartozik a szolgáltatás működési költségeinek – a többi szociális szolgáltatáshoz mérten – relatív alacsony volta, a gyors reagáló képesség, a személyes, közvetlen viszony a település lakosaival, a feladatstruktúra komplexitása, szakterületeken átívelő tevékenység, a naprakész információ a település problémáiról. Mindezek miatt a szolgáltatás rendkívül népszerű mind a létrehozáshoz a szükséges feltételekkel rendelkező települések vezetői, mind a már a szolgáltatással ellátott területek lakosainak körében.

– Elégedettek lehetünk a szolgálat színvonalával?

– A szolgáltatás minőségét és értékét jelzi az a tény is, hogy 2005-ben Magyarországon először az Európai Unió „Peer Review” konferenciájának témája a falu- és tanyagondnoki szolgálatok bemutatása volt a tagállamokból érkező szakemberek számára. Mindez azt jelenti, hogy az Európai Unió a szolgáltatásra, mint a nehéz infrastrukturális, közlekedési, gazdasági és szociális helyzetben lévő területek, települések lakosainak hatékony ellátási lehetőségére tekint, és azt továbbadásra, más tagállamokban való bevezetésre is alkalmasnak, érdemesnek tartja.

– Önök számára is fontos a tanya- és falugondnoki hálózat?

– Minisztériumunk az eddig elmondottak miatt fontosnak tartja mind a szolgáltatások számának további fejlesztését, mind a már működők támogatását, munkájuk koordinálásának és hatékonyabbá tételének biztosítását. A korábbi években a tevékenységhez szükséges gépjárművek beszerzéséhez a minisztérium által meghirdetett pályázat keretében lehetett támogatást igényelni. Ettől az évtől erre a célra a korábbi évekénél jóval nagyobb kerettel uniós források állnak rendelkezésre az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program égisze alatt. Ez lehetőséget ad új szolgálatok létrehozására, és a már elhasznált gépjárművek cseréjére. A falu- és tanyagondnoki szolgálatok számára szakmai segítséget nyújtó egyesületek, valamint ernyőszervezetük, a Magyar Tanya- és Falugondnoki Szövetség költségvetési törvény általi támogatása révén pedig biztosítani kívánjuk az országos hálózat működtetését, hatékonyabbá tételét.

– Mennyire fontos a szolgálat résztvevőinek képzése?

– A falu- és tanyagondnoki tevékenység rendkívül összetett feladat. Elengedhetetlen a személyes kap-

csolat kialakítása a település lakosaival, a problémák, vagy a várható krízishelyzetek előjeleinek felismerése, az adekvát megoldási módok, lehetséges segítő szolgáltatások tevékenységének, működésének ismerete, a korrekt, hatékony tanácsadás, információszolgáltatás. Ugyancsak képesnek kell lennie a falu- vagy tanyagondnoknak a helyi szükségletek felismerésére, valamint lehetőség szerint ezek kielégítése érdekében szükséges lépések megszervezésére. A szolgálat közvetítő szerepet játszik a fenntartó és a lakosság között, mely számtalan nehézséget rejt magában, melyek kezelése szintén fontos. Egy jó falu- vagy tanyagondnoknak ezekre a kihívásokra meg kell tudnia felelni, melyhez segítséget ad a kötelező képzés. Programja tartalmazza azokat az alapvető ismereteket, melyeket elsajátítva képes lehet a hallgató a szakmai szempontból hatékony szolgáltatás megvalósítására. A képzési program nem csupán elméleti, hanem ezen túl gyakorlati foglalkozásokat is tartalmaz, mely az eddigi tapasztalatok szerint sokban segítik a napi falu- és tanyagondnoki teendők ellátását.

– A minisztérium égisze alatt zajlik már alapképzés a borsodi egyesü-

lettel karöltve. Tervezik-e máshol is meghonosítani ezt a fajta együttműködést? Vagy esetleg országos vonatkozásban megszervezik, kibővítik a lehetőséget?

– Több, a területen működő szervezet is jelezte, hogy szívesen indítana és bonyolítana le falu- és tanyagondnoki képzéseket. Jelenleg az országban két helyen zajlik képzés, az egyik a Magyar Tanya- és Falugondnoki Szövetség szervezésében Vértesacsán, a másik pedig a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet szervezésében Salgótarjánban. Noha a képzési helyszínekre való eljutás több hallgatónak is gondot okoz, a képzésre beiskolázott hallgatók száma vélhetőleg nem elegendő arra, hogy a jelenleginél több képzőhelyen is tanfolyamokat tudjanak indítani. Ugyanakkor szükséges megvizsgálni azt is, hogy milyen előnyöket hozhat a kibővítés. A megkeresések kapcsán ezért a minisztéri-

um előre láthatóan szeptember hónap végén konzultációt szervez, melyre meghívást kapnak a jelenleg képzést lebonyolítók, valamint a képzésben érintett szervezetek képviselői is. A képzőhelyek kibővítésének kérdésében ezen konzultáció tapasztalatai alapján születik döntés.

– Milyen újabb rendeletek vannak készülóban, amelyek a falu- és tanyagondnokságot érintik?

– Tekintettel arra, hogy a vonatkozó jogszabályok szakmai szempontból megfelelőek, a tárca jelenleg nem tervez olyan módosításokat, melyek kihatással lennének a szolgáltatásra.

– Mindenhol kulcskérdés az anyagi biztonság. A szakterület finanszírozásával kapcsolatban vannak-e jó hírei a minisztériumnak?

– A 2009. évi költségvetés tervezése jelenleg zajlik, így konkrétumokat nem áll módunkban közölni. A tárca ugyanakkor törekszik arra, hogy a hatékony

munkához szükséges anyagi feltételek biztosításához megfelelő mértékben tudjon hozzájárulni.

– Végül egy személyes kérdés: ön miként értékeli a falu- és tanyagondnokok misszióját? Vannak-e ismerősei közülük?

– A rendszerváltás előtt Borsod-Abaúj-Zemplén megye komoly válságba került, és egy fiatal, jó csapat kiváló, komplex válságkezelő programot alkotott. Ebbe a munkába illeszkedett a falugondnoki rendszer kialakításának gondolata (az azóta elhunyt Kemény Bertalan), mint az aprófalvas, előre-gedő települések speciális szolgáltatása. Bár személyes ismerősöm a falugondnokok közül nincs, a fent említett válságkezelő program kidolgozásának résztvevőjeként úgy érzem, van közöm e rendszer kialakulásához és örülök, hogy két évtizede bizonyítja létjogosultságát.

Borzák Tibor

Nemzeti Civil Alapprogram:

Sikeresen pályáztunk

A Nemzetközi Civil Kapcsolatok és Európai Integráció Kollégiuma támogatta falugondnoki egyesületünk több mint négy éves szakmai együttműködésének folytatását az Erdélyi Magyar Civil Szervezetekért Alapítvánnyal, és az ERMACISZ-val együttműködve erdélyi civil szervezetekkel, a Romániai Falugondnoki Szövetséggel, valamint az erdélyi falugondnokságokkal. Egyesületünk számos sikeres uniós képzési és foglalkoztatási civil fejlesztési program gazdjaként és partnereként szeretné bemutatni erdélyi magyar civil szervezeteknek eddig végzett fejlesztési tevékenységét. Képzési és foglalkoztatási uniós pályázataink tapasztalatairól beszámolunk három napos szakmai konferencia keretében. A harmadik napon erdélyi uniós mintaprojektekkel ismerkedünk. Projektünket 1.030.000 forint támogatásban részesítette a Nemzetközi Kollégium.

Egyesületünk működésének támogatására a **Dél-Alföldi Regionális Kollégium** 1.500.000 forintos támogatást ítél meg. Ebből kívánjuk megva-

lósítani egyesületi irodánk folyamatos működtetését, információs szolgálat biztosítását tagjainknak, települési önkormányzatoknak, falu- és tanyagondnokoknak. A támogatás segíti a Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest megyei falu- és tanyagondnokságokkal történő kapcsolattartást, helyszíni látogatásokat, tanácsadásokat, konzultációkat, új szolgálatok indulásának segítségét; régi szolgálatok problémáinak feltárását; falugondnoki találkozók szervezését; hálózatépítést.

Az **NCA Civil Önszerveződés, Szakmai és Területi Együttműködés Kollégiuma** támogatta a „Civil együttműködés öt megyében falugondnokok településeken” című pályázatunkat. Civil szervezeti vezetők, és egyesületünk tagjainak továbbképzése, 32 órás kommunikációs készségfejlesztő továbbképzés, megyénként civil szakmai napok szervezése a civil szervezetek és egyesületünk tagjai segítségével (négy alkalommal), s kiadvány megjelentetése szerepel terveink között. A támogatás összege: 2.490.400 forint.

A **Civil Szolgáltató, Fejlesztő és Információs Kollégium** támogatásával három napos látótúrat szervezünk Borsod-Abaúj-Zemplén megye falugondnokok településeire 2009. március 26-28-án. Célunk: a borsodi egyesület munkájának megismerése, találkozás Borsod-Abaúj-Zemplén megyei falugondnokok települések falugondnokaival, civil szervezeti vezetőkkel, települési polgármesterekkel. A 400.000 forintos támogatás az autóbusz útiköltségét fedezi.

A Duna-Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél megjelentetése a **Civil Szolgáltató, Fejlesztő és Információs Kollégium** támogatásával válik lehetővé. A tizenkét oldalas periodika főként az öt megye falu- és tanyagondnoki hálózat életével, civil életével, eseményeivel foglalkozik. Az elmúlt két évi NCA pályázat tette lehetővé lapunk nyomdai megjelenését. Ezúttal is hat lapszámot adunk ki. A hírlevél minden száma honlapunkon (www.falugondnoksag.hu) is hozzáférhető. A támogatás összege: 741.338 forint.

Zelenák Katalin

Családias családi nap

Idén, ha lehet ezt mondani, még családiasabbnak éreztem a Családi napot, mint máskor, hiszen épp egybeesett a születésnapommal. Fel sem merült bennem, hogy a Családi nap forgatagában egyszer csak egy hatalmas tortával köszönt családom, és hogy még nagyobb legyen a meglepetés, közös énekszóval kívánnak boldog születésnapot – bevallom kicsit meghatódtam.

Még sosem voltak ilyen sokan a születésnapomon, szerencsére két

bogrács töltött káposztával készült a mórachalmi csapat, így mindenkit vendégül tudtunk látni. Azokat is, akiknek nem jutott a szülinapi tortából. (Nekik elárulom, nagyon finom volt!) Érdemes meglátogatni a kunfehértói cukrászt, aki sütötte a tortát. Köszönöm szépen a születésnapi jókívánságokat, nagyon jól estek, és mivel sokan tizen-nyolcra néztek, ezennel tudatom velük, beléptem a negyvenegyedikbe.

Bozóki Imre tanyagondnok

Mórachalom

Hírek

A művelődés hete – a tanulás ünnepe címmel országos programsorozat kezdődik 2008. október 10-én kezdődik a Magyar Népfőiskolai Társaság kezdeményezésére. A rendezvényekhez egyesületünk is több programmal kapcsolódik. Október 10-12 között „Direkt demokrácia a kistelepüléseken” címmel svájci-magyar műhelymunka lesz. Október 17-én, pénteken „Öttömös gyöngyszemei” szakmai napra kerül sor a határ menti falu- és tanyagondnokok településeknek, valamint vajdasági testvértelepüléseknek. Október 29-én Tarhoson Molnár István tanyagondnok vezetésével „A tanyagondnok szerepe a vidékfejlesztésben” című szakmai napot bonyolítunk.

Falugondnoki kalendárium 2009-re

Alföldi Falugondnoki Kalendáriumot jelentet meg egyesületünk 2009-re. Ezzel a kiadvány hírt ad a falugondnokságok örömeiről, gondjairól és bemutatjuk egyesületünk életét is. Krónikát írunk az év eseményeiről, s hasznos információkat nyújtunk a szolgálatok működéséhez. A kalendárium jellegéből következik, hogy szeretnénk, ha a falugondnokok minél jobban megismernék egymás munkáját, életét.

Mi a célunk ezzel a kalendáriummal? „Tarisznyába tesszük az alábbiakat: nagyobb türelmet, egy adag bátorságot és jókedvet, egy nagy csokor mosolyt; tükröt, hogy lásd magad. Kenyeret, hogy megoszthasd útitársaidal. Csomó jó tanácsot, me-

lyekkel másokon segíthetsz. Lámpát a sötét éjszakára és csipetnyi sőt, hogy sohase légy izetlen, s egy darab szappant, hogy lemosd, ami nem rád való! „

Ha történt veled vidám, vagy szomorú esemény írd meg nekünk. Ha jelent meg rólad, vagy településedről olyan cikk, melyről szeretnél, ha más falugondnokok is tudnának, juttasd el hozzánk. Küldj egy-egy jellegzetes receptet olyan ételekről, melyet a ti vidéketeken készítenek és szívesen bemutatnál másnak is. Mutasd be településed értékeit: természeti kincseket, épületeket, embereket, alkotókat, népzenei-, néptáncsoportokat. Az adatok összegyűjtéséhez kérj segítséget a település vezetőitől is.

Ha szívesen írsz, rajzolsz vagy fényképezel, küldj belőle, hogy válogatni tudjunk a kalendárium számára. Így adhatunk hiteles képet a falu és a falugondnokok világáról, az egyesületünk elmúlt két évi életéről, országos eseményeiről, megbecsült falugondnokainkról.

A kalendárium megjelenését ebben az évben az 1%-os felajánlásokból kívánjuk megjelentetni. **Írásaitokat várja a kalendárium szerkesztője.** Ha írtok, a leveleket a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének irodájába címezzétek (6000 Kecskemét, Ipoly u. 1/a) vagy elektronikus levélben küldjétek (e-mail: info@falugondnoksag.hu). Köszönjük!

Cs. Z. K.

Hírek

Segítség műtéthez

Egyesületünk elnöksége húsz-ezer forint támogatást szavazott meg és utalt a kishegyesi Női Fórum Egyesület tagjának Tóth Erzsébet tornatanárnak gerincműtétéhez hozzájárulásként. Tóth Erzsébet kishegyesi tornatanár, sokéves kézilabdázó, a kézilabda lánycsapat jelenlegi edzője. A műtétet támogatja: a kishegyesi önkormányzat a helyi közösség, a kishegyesi Ady Endre K. Á. I., a Női Fórum civilszervezete és a topolyai Régió Rádió.

Adatbázis

Szívesen keresgetünk az interneten falugondnokokról, falugondnokságokról szóló írásokat, híreket. Így bukkantunk rá az országos falugondnoki adatbázisra is. Keresgélünk a települések és nevek között. Nem tudni honnan vették az adatbázis-építgetők az adatokat, de kutakodás közben rábukkantunk lapunk szerzőire, munkatársaira is a nevek között. (Talán lapunk volt a forrás?) Városföldnek így lett tanyagondnoka Tóth Márta, Kecskemét-Hetényegyházának Moiskó Csilla, s Kecskemétnek Borzák Tibor. Tudvalévő, hogy ezeken a településeken nem működik tanyagondnokság. Az biztos, hogy lapunk munkatársai nem töltöttek ki semmilyen adatlapot, s nem adtak arra engedélyt, hogy nevüket egy ilyen adatbázisban áltanyagondnokként szerepeltessék. Vajon mekkora lehet az adatbázis valóságtartalma, ha néhány perces keresgélés után már ennyi hamis adatra bukkanunk?

(zk)

Módszertani feladatok

Július 1-jétől öt évre szóló kijelöléssel regionális módszertani konzorcium segíti mindegyik régióban az illetékségi területén működő valamennyi szociális szolgáltató és intézmény szakmai munkáját.

A Dél-alföldi Régióban a Dél-alföldi Regionális Szociális Módszertani Intézmény feladatát a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központ által vezetett konzorcium látja el. A Humán Szolgáltató Központ vezeti a konzorciumot és látja el a pénzügyi feladatokat. A Tabán Családsegítő Községi Ház végzi az operatív, adminisztrációs és koordinációs feladatokat, valamint ellátja a családsegítés módszertani feladatait. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Dél-alföldi Régió Kecskeméti Csoportja látja el a hajléktalan személyek alap és szakosított szolgáltatásainak módszertani feladatait.

A falu- és tanyagondnoki szolgálatok módszertani feladatainak ellátására együttműködési szerződést kötött egyesületünkkel, a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületével. A megállapodás alapján a Dél-alföldi Régióban egyesületünk segíti a falu- és tanyagondnoki szolgálatokat működtető önkormányzatok és intézmények munkáját. A Csongrád Megyei Önkormányzat Aranyiszlet Otthona végzi az idős személyek alap- és szakosított szolgáltatásainak módszertani feladatait. A békéscsabai Mentálhigiénés Egyesület foglalkozik a pszichiátriai és szenvedélybetegség alap- és szakosított szolgáltatásainak módszertani feladataival. A Békés Megyei Szociális, Gyermekvédelmi, Rehabilitációs Központ vállalta fel a támogató szolgáltatás, valamint a fogyatékos személyek szakosított ellátásának módszertani feladatait.

(zelenák)

Gyermekülés

A Nemzeti Közlekedési Hatóság 2008. július 28-ától a biztonsági gyermekülések gyártóinak és forgalmazóinak céllenőrzését végzi. Az ellenőrzés célja annak garantálása, hogy ne legyenek kereskedelmi forgalomban olyan gyermekülések, melyek nem felelnek meg az előírásoknak, közlekedésbiztonsági szempontból kifogásolhatóak. 2009. január 1-jétől csak a legújabb szabványoknak megfelelő biztonsági gyermekülések használhatóak a közutakon. A gyermeküléseken elhelyezett jelekből tudhatjuk meg, hogy gyermekülésünk megfelelő-e vagy sem. De mi a helyzet a használt ülésekkel, ha már lekopott a címke?

A hatályos KRESZ előírásai szerint általános szabály, hogy a gépkocsi-ban utazó 150 cm-nél alacsonyabb gyermeket – a testsúlyához igazodó kialakítású – gyermekbiztonsági rendszerben kell rögzíteni. A gyermekülésekre szigorú előírások vonatkoznak, melyek a technológia fejlődésével – a biztonságos közlekedés és a balesetek során bekövetkező sérülések csökkentése érdekében – változnak.

A 2009. január 1-jétől használható gyermekülések biztonságosabbak, hevedereik rugalmasabbak, nem okoznak csonttörést, komoly oldalvédelemmel vannak ellátva mind a fejnél, mind a csípőnél, ami az oldal-légzsák kipattanásakor kap komoly szerepet.

A biztonsági gyermekülések jóváhagyását, amely a szabványoknak való megfelelést igazolja, a kötelezően feltüntetendő jóváhagyási jel tanúsítja, melynek minden gyermekülésen rajta kell lennie. A jóváhagyási jelcsoport tartalmazza a jóváhagyási jelet (egy kör, amely az E betűt és utána a jóváhagyó ország számát veszi körül), és alatta a jóváhagyási számot. A biztonsági gyermekülés vásárlója, felhasználója a jóváhagyási szám első két karakteréből könnyedén és egyértelműen megállapíthatja, hogy az adott ülés 2009. január 1. után alkalmazható-e: a fenti határidőtől csak a 03-mal, vagy 04-gyel kezdődő sorszámot tartalmazó jóváhagyási számmal ellátott ülés használható.

Falugondnoki találkozók

Imre herceg védelmével

Az utóbbi hónapokban több falugondnoki találkozót tartottunk. Ezúttal az imrehegyi és a kunszállási rendezvényről számolunk be.

Július végén Imrehegy adott otthont a falugondnoki találkozóknak. Ide látogattak öt megye falu- és tanyagondnokai, polgármesterei, jegyzői, intézményvezetői. A települést Gyenizse Lajosné polgármester mutatta be: a falunak nincs 100 évre visszanyúló múltja, csak 56 esztendőre. Imrehegy 1952 előtt Kecel-Szentimrehegy tanyaközpont volt, 1952. január 1-től önálló település. 1951 decemberében Szentimrehegy új község néven szerepel több mint kétezer fős lakossággal, de még abban a hónapban eltűnt a Szent előtag és 1952 január 1-jén az új község neve már csak Imrehegy. A községben ekkor villany még nem volt. 1953-ban négy tanyai iskola működött és a 153 fő tanulót 12 fő pedagógus oktatott. 1963-ban négyszáz négyszögletes telkek kerültek kialakításra és ebben az évben épült fel az első lakóház is a községben. 1967-ben valósult meg a belterület villamosítása.

A község lakóinak életében fontos szerepe volt a sikeresen működő Új Élet Mezőgazdasági Szakszövetkezetnek. 1972-ben megnyílt az óvoda, a tanyavillamosítás során 150 tanyában kigyulladt a fény, a belterületen kiépült a vezetékes vízvezeték. 1981-ben klubkönyvtár épült a helyiek segítségével.

1983-ra a lakosság száma 1007 főre csökkent. A házi szociális gondozás 1986 áprilisától indult el, 1987-ben pedig a vízminőség javítására arzénmentesítő létesült. 1989-ben a belterületen felépült a négy tantermes iskola főzőkonyhával. 1991-ben megvalósult a lakosok régi álma, az újonnan épült templom. 1994-ben a belterület valamennyi lakóházába vezetékes gáz és telefon került. 1995-től működik a falugondnoki szolgálat.

Az ezredfordulón Millenniumi Emlékparkot alakított ki az önkormányzat. 2007-ben a Kossuth téri parkban társadalmi munkával elkészült a játszótér. Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnökének kezdeményezésére alakult meg a Szent Imre Millenniumi Emlékbizottság, amely István király fia, Imre herceg születésének 1000. évfordulóján ünnepségsorozatot szervezett a herceg nevét viselő településeken. 2007-ben került a Szent Imre parkba Szent Imre herceg bronz mellszobra, Lantos Györgyi szobrászművész alkotása.

A község közigazgatási területe ma 7034 hektár és ebből mindössze 73 hektár a belterület. A lakosság száma már csak 774 fő és a lakosságnak több mint 50 százaléka külterületen él. Imrehegy területe mezőgazdasági tevékenységre alkalmas, aminek eredményeként a helyi magántulajdonra épülő vállalkozások a mezőgazdasághoz kötődnek. A településen jellem-

zően szőlő- és gyümölcsstermesztéssel foglalkoznak. A megtermelt szőlő helyben történő feldolgozását, üzemi palackozását, a borok értékesítését szeszgyártó és palackozó üzem végzi. Az állattartás viszonylag kismértékű, főleg brojlercsirkét nevelnek és létezik egy mini baromfivághóhid is. Sikeres lett Imrehegy első uniós pályázata, így elkezdődhet az orvosi rendelő akadálymentesítése. Jelenleg az Integrált Községi és Szolgáltató Tér pályázaton dolgoznak.

Helyben van háziorvosi, gyermekorvosi, védőnői, iskola-egészségügyi, fogorvosi valamint az ügyeleti ellátás is. Az óvodát és az általános iskola alsó tagozata is helyben működik. Az iskolában furulya és zongora, karate oktatás van. A mesemondók versenyeken is szép eredményeket érnek el. Az egyik mesemondó ügyességéről e találkozón is meggyőződhattunk. A szabadidőpark főzési, kikapcsolódási lehetőséget teremt a hétvégét szabadban eltölteni szándékozók részére, melyet a környező települések is kihasználnak.

Imrehegyen 150 védett növényt tartanak nyilván, közülük is a leghíresebb a tavaszi hérics. Az elkövetkező években a turisztika területén a sportvasútszabványban, gyalog- és kerékpártúrákban érhet el komoly fejlődést a község. A településen Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Polgárőrség és Nyugdíjas Klub, Vadásztársaság működik. Kistelepülés

lévén nagyon jó a kapcsolat a lakosokkal, egy-egy rendezvényénél lehet számítani a segítségükre.

Az imrehegyi tanyagondnoki szolgálatot Velker József tanyagondnok mutatta be. Körünkben köszönthettük Takács Lajosné nyugállományba vonult polgármestert is, aki a településen a tanyagondnoki szolgálat bevezetését

szorgalmazta. Megemlékeztünk a település első tanyagondnokáról Fejes Józsefről is. Megismerhettük a szociális gondozók nehéz körülmények között végzett munkáját. Ezután lovas kocsikra szálltunk, szénéztünk a településen, s az egykori érseki pincéhez kocsikáztunk. Az imrehegyi Káptalani pincészet épülete ma műemlékvéde-

lem alatt áll. A családi vállalkozásban működő Béla Borászat boraiból rendeztek kóstolót Béla Zoltán vezetésével. A jóféle borok kóstolása után visszagaloppoztunk Imrehegyre. A találkozó ebédrel és baráti beszélgetéssel zárult. Köszönjük a feledhetetlen napot az Imrehegyieknek.

Cs. Z. K.

Változó világ Kunszálláson

A Kunszálláson élők több évtizedes álma vált valóra, amikor is elkészült a több mint száz éves művelődési ház helyén a Petőfi Faluház, ahol szeptember közepén öt megye falu- és tanyagondnokait, polgármestereit, jegyzőit, intézményvezetőit köszöntötte Kovács Imre polgármester.

Kunszállás dinamikus fejlődő, kedvező helyen elhelyezkedő település, lélekszáma folyamatosan nő. Az önkormányzat rendkívül olcsó építési telkekkel támogatja a letelepülni szándékozókat. Kecskemét és Kiskunfélegyháza közelsége kedvező lehetőségeket nyújt a településen élők számára. Olyan emberek élnek a községben, akik gyorsan tudtak alkalmazkodni változó világunkhoz. Voltak, akik a mezőgazdaságban találták meg megélhetésüket (például korszerű főliakertészet), mások élelmiszer gyártás és forgalmazás területén értek el hazai, majd nemzetközi sikereket.

– Kunszállás önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a vállalkozásokra, s a több mint 100 vállalkozás is támogatja a települést – mondta el Kovács Imre polgármester, s bemutat-

ta a TOP 15-ös vállalkozókat, azaz a település legeredményesebb vállalkozóit is. Közéjük tartozik például a Júlia Malom Kft, a P–P Pékárú Kft, a Tojás-termelő Kft, s a Somogyi Lovas Szabadidőközpont Kft is. A külterületen, a tanyavilágban végzett munkát Nagy József tanyagondnok ismertette. Őt éve dolgozik tanyagondnokként. Napi rendszerességgel látogatja a tanyán élőket, orvoshoz viszi a betegeket,

gyógyszert írat és vált ki, a tanyasi betegeket meglátogatja a kórházban, segíti a hivatalos ügyintéztést, bevásárol, ebédet visz, s fel sem lehet sorolni mindazt, amit naponta elvégez. „A bizalmat ki kell érdemelni!” – vallja, s nem szeretné elveszíteni senkinek a bizalmát.

A kunszállási találkozó résztvevői megismerhették a helytörténeti gyűjtemény anyagát Tóth Istvánné vezetésével, s megcsodálhatták a frissen átadott könyvtárat is. A találkozó résztvevői kilátogattak a Somogyi Lovas Szabadidőközpontba, ahol Somogyi Ferenc tulajdonos kalauzolta a vendégeket. Az igényesen kivitelezett 20 hektáros területen fogathajtó és díjlovas versenyek tartására, edző- és lovas-táborok szervezésére alkalmas lovas pálya található. Lovas- és sportoktatás is folyik itt.

A színvonalas programot iskolai néptáncbemutató és bográcsban főtt ebéd zárta. Köszönjük házigazdák szervező munkáját, s a település további fejlődéséhez sok sikert kívánunk.

(zelenák)

Álláskeresők – esélyekkel

A Társadalmi Megújulás Operatív Program az életkörülményeiből fakadóan hátrányos helyzetű, tartósan munkanélküli álláskeresők esélyeinek javítását tűzte ki célul, melyet a foglalkoztatás és a jövedelemszerzésre való képesség megteremtése eszközével kíván elérni. Ennek érdekében az Európai Unió Európai Szociális Alapja finanszírozásával olyan munkaerő-piaci programokat támogatnak, melyek elősegítik a munkanélküli emberek társadalmi és munkahelyi beilleszkedését, tartós munkába állását oly módon, hogy az figyelembe veszi az ők egyéni képességeit, adottságait, szükségleteit, sajátos helyzetét miközben a helyi gazdasági lehetőségekhez és a munkaerő-piaci igényekhez is alkalmazkodik.

Sikeres pályázata eredményeként a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete szeptemberben indította

TÁMOP projektjét. Kiskunmajsa, Kiskunhalas, Kistelek és Jánoshalma hátrányos helyzetű kistérségeinek tanyagondnoksággal rendelkező településein 25 álláskereső hölgy életésélyeit javítjuk azzal, hogy őket szakmát adó OKJ-s képzésben és munkatapasztalat-szerzési lehetőségben részesítjük, számukra támogató szolgáltatásokat nyújtunk. Foglalkoztathatósági lehetőségeiket gyarapítjuk. Eddig Csólyospálos, Szank, Kömpöc, Ópusztaszer, Kiskunmajsa, Borota, Kisszállás, Csengele település jelezte a projekt megvalósításában részvételi szándékát.

A program méltó folytatása az egyesület „A nők munkavállalásának ösztönzése az aprófalvakban és a tanyavilágban” című projektjének, mellyel 15 nő képzését és foglalkoztatását oldottuk meg.

Tóth Márta

Tanyai riasztórendszer

A tanyavédelmi program keretében pánikgomb mentette meg egy idős férfi testi épségét, vagyonát a kiskunsági tanyavilágban. A rabló ismerhette a szerkezetet, mert amikor áldozata megnyomta a nyakában lévő készülék gombját, azonnal elinált.

Nem először fordult már elő a tanyavilágban, hogy a vezetékek nélküli riasztórendszer életet mentett. A tanyavédelmi szolgálat szakemberei, a tanyagondnokok a rendőrökkel, polgárőrökkel együtt vigyázzák a puszták népét, és ahol a védelmi rendszert kiépítették, jelentését vesztette a „magányos tanya” kifejezés.

A kisszállási tanyavilágban lévő gazdaságot tanyavásárlás ürügyén látogatta meg a hivatlan „vendég”. Miután a 84 éves gazda mit sem sejtve beengedte az útbaigazítást kérő idegent, az többször is megütötte az idős férfit. A gazda ekkor a nyakában lévő riasztó gombját megnyomva kért segítséget. A készülék a kisszállási tanyagondnoki szolgálatnál jelzett. E mozdulatot észrevette a támadó és elmenekült. Mire a helyi körzeti megbízott és a szolgálat munkatársai a vészjelzés után húsz perccel a helyszínre értek, már csak az idős gazda volt a tanyán, de szerencsére az ijedségen és néhány kisebb zúzódáson kívül nem esett nagyobb baja. Mind a sértett, mind a környező tanyák lakói megnyugodtak, a vészjelző éles helyzetben is jól működött.

A riasztórendszer mobiltelefonhoz hasonló módon jelzi a hívást a központban, pontosan meghatározva, honnan, melyik készülékről jött a vészjelzés. A kis szerkezet a helyszínen, a vészjelzés leadójánál semmiféle hangot, jelet nem ad, azaz a néma riasztás elvén működik, ha a bandita nem ismerte volna ezt, nyugodtan kutatott volna még akkor is az áldozat tanyáján, amikor a segítség megérkezett.

Jó dolog ez a riasztó egy olyan világban, ahol már napal is rátörhetnek az emberre. Olyan ez, mint az autó biz-

tosítása, sose legyen rá szükség, de ha éppen baj van, és nincs, akkor már kár keseregni. El is riasztja a zsványokat, nem nagyon mernek mocorogni, ha tudják, a távolból figyelik őket a gondnokok meg a zsaruk.

Opauszki György, a kiskőrösi szolgálat egyik létrehozója évek óta azon dolgozik munkatársaival, hogy a külterületeken élő magányos vagy beteg idősek is hozzájussanak az élelmiszerekhez, gyógyszerekhez, a riasztórendszer telepítésével pedig a tanyavédelmi központok, tanyagondnokok azonnal segítséget nyújthassanak, ha valaki roszszul lesz, vagy éppen támadás éri:

– Olyan embereket vontunk be első körben, akiket a zárkózott, idős, magányos tanyai emberek hamar bizalmukba fogadnak, ismernek, a helyi postások, rendőrök, mezőőrök is részt vesznek a tanyavédelmi munkában. Nem csak a riasztásokra mozdulunk, rendszeresen körbejárjuk a területet, egy-egy út során a tanyák lakóival hosszasan elbeszélgetünk, érdeklődünk a felbukkanó idegenek felől, figyelmeztetjük az időseket a rájuk leselkedő veszélyekre, hogyan viselkedjenek, mit kell tenniük, hogy megelőzzék a bajt. Az idősek nehezen szokták meg a biztonságukat garantáló szerkezeteket, de ma már hozzátartozik a mindennapjaikhoz, mi meg igyekszünk minél több ilyen készüléket kihelyezni a tanyákra.

Sajnos, azon a békési és Szolnok környéki tanyán, amelyet szintén augusztus közepén látogattak meg a banditák, nem volt riasztórendszer. Több bordája is eltört annak a pusztatotlakai asszonynak, akit három férfi bántalmazott, majd szinte mindenét elvitték. A kis falu határában állattenyésztéssel foglalkozó magányos, hatvanhárom éves asszonyt este verték fel álmából ismeretlenek, megrugdosták, majd kifosztották. Ezek után az asszonynak még volt annyi ereje, hogy szinte kúszva bemenjen a legközelebbi, két kilométerre levő településre, onnan kért segítséget.

Ezüstérem a virtusvetélkedőn

Bizonyára sokan hallottatok már a Magyarorszá leg-erősebb faluja versenysorozatáról. Egyesületünkben több falu- és tanyagondnokos település is évről évre résztvevője. A versenyszámok teljesítéséhez erőre, gyorsaságra és ügyességre egyaránt szükség van. A csapatok tíz főből állnak (négy nő és hat férfi) és minden versenyszámot mindenkinek teljesíteni kell. A feladatok között szerepel például tejeskanna-cipelés, söröshordó-pakolás, sodrófahajtás, petrencsírúdtartás, talicskatolás, zsákcipelés, kosártartás, kamionhúzás, szekértolás, szalmabála-görgetés, gumicsizmadobás, stb.

Csárdaszállás település 2003 óta vesz részt ezen a megmérettetésen. Az eltelt hat év alatt ötször jutottunk be a területi verseny megnyerése után az országos döntőbe. Idén a mi kis falunk vállalta a területi döntő megszervezését, ami nem kis feladat volt. Hét csapat versengett Csárdaszálláson július 12-én az országos döntőbe jutásért. Itt volt a falu- és tanyagondnokos települések közül Kamut, Örménykút és Zsana csapata is. Úgy gondolom, hogy egy minden izmot megmozgató, kellemes és színvonalas sportnapon vehettek részt nálunk.

Az országos döntőt augusztus 22-23-24-én a Tolna megyei Bölcskén rendezték meg 34 csapat részvételével. Csárdaszállás csapata – melynek én is tagja vagyok – a dobogó második fokán végzett. Mindössze hét másodperc döntött az aranyérem sorsáról, nagy riválisunk, Zsana javára. A verseny abszolút győztese végül a mi csapatunk lett, és a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium különdíját, egy gyönyörű kristályvázát is haza hozhattunk. Azon a hét végén a mi kis falunk lakói nekünk szurkoltak. Megható volt, hogy több tálca süteményt sü-

töttek nekünk a nyugdíjasklub hölgy tagjai – útravalóul. A háromnapos ott-tartózkodásunk során is számíthattunk a segítségükre, szakácsként is helyt álltak. Természetesen beneveztük őket a főzőversenyre, ahol az előkelő harmadik helyen végeztek.

Tavaly bronzérmesek, idén ezüstérmesek lettünk, jövőre szeretnénk az aranyérmet is a magunkénak tudni. Remélem néhányatokban felkeltettem az érdeklődést a versenyen kapcsolatban. Csak ajánlani tudom, hogy alkossatok csapatot, és induljatok ezen a megmérettetésen, mert egy nagyon barátságos jellegű, sportszerű, érdekes és sokszor mulatságos vetélkedésen vehettek részt.

Nagy Zsoltné
Csárdaszállás

Mosoly az arcokon

Egy gyermek mosolya mindent elárul! Főleg, mikor ezt szülőként éljük át. De, ha a munkánk révén kapcsolatban állunk gyerekekkel, és adunk nekik valami pluszt, ami eddig ismeretlen volt számukra, nem csak mosolyt látunk, hanem mérhetetlen szabadságot, boldogságot.

A mi tanyagondnokságunk gyermekszállítással kapcsolatos feladatot is ellát. Hátrányos helyzetű gyerekekről van szó. Az elmúlt tanév vége felé folyamatosan hallottam a tanyai gyerekektől: de jó az osztálytársainknak, hogy mehetnek osztálykirándulásra, és mennek különböző iskolai táborokba, és a szülőikkel nyaralni. Eközben arra gondoltam, ők mit fognak csinálni nyáron, a „semmi” közepén? Tanácstalan voltam, de ekkor eszembe jutott a tanyagondnoki gyakorlat Röszkén, ahol Erika, a tanyagondnok mesélte, hogy a hátrányos helyzetű gyerekeket „táboroztatták” a családsegítő udvarán, és programokat szerveztek nekik. Gondoltam, ezt mi is meg tudjuk valósítani: van szép udvarunk, vannak kreatív gyermekjóléti munkatársaink. De hiába, ha falakba ütközik az ember! Ez pedig a pénz hiánya, mert eszközök, játékok, nem nagyon álltak rendelkezésünkre.

Városunk minden évben pályázatot ír ki: mindenki pályázhat, ha valamilyen rendezvényt, vagy bármit szeretne megvalósítani. Összeültünk a kollegákkal és a sok ötlet után megszületett a külterületen élő gyermekek nyaralásának programja. Törekedtünk arra, hogy olyan helyeken járjunk, és olyan dolgokat csináljunk, ami a gyerekek számára még ismeretlen. A tábor kitűzött időpontja július második hete volt. A három napba igyekeztünk mindent belezsúfolni, és kitölteni a napokat. Voltunk élményfürdőben, „plázás” moziban, kisvasúton, Tisza-parton. A háromszori étkezés mindig megvolt, de nem maradhatott ki a fagyi, a jégkrém, a palacsinta, a lángos sem. A kirándulás végén mindenki személyre szóló ajándékot kapott.

Számomra is nagyon tanulságos három nap volt, mert ennél őszintébb mosolyt, boldogságot, amit ezeken a gyerekeken láttam, mostanában nem tapasztaltam. Jövőre szeretném őket egy kis országjárásra elvinni, remélem, sikerülni fog.

Mihály Lilla
Mindszent

Tapasztalatcsere Erdélyben

Ahol erős a nemzeti együttérzés

Június végén a Nemzeti Civil Alapprogram támogatásával tapasztalatcsereét szervezett egyesületünk, a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete Erdélybe. Tizenketten indultunk útnak. Első napunkat a Szilágyságban töltöttük. Nagyváradon Fazekas Ferenc mezőtelki lelkész mutatta be a „Körös parti Párizs” nevezetességeit, egyebek közt a Katolikus Püspöki Palotát, a Szent László bazilikát. Végigsétáltunk a Sas palota kávézóján, ahol egykoron híres költőnk, Ady Endre is gyakran kávézott.

Ezután Mezőtelkire voltunk hivatalosak, ahol Ferenc és felesége, Eszter fogadott minket, az általuk létrehozott református óvodában, melybe magyar és román gyerekek is járnak. Délután a Szilágyságban folytatott sokszor alig járható út nemcsak minket, hanem az autót is megviselte. Volt, hogy azt hittük, nincs is tovább út. De szerencsésen megérkeztünk Szilágykeredre, ahol a PRO ERKED Egyesület közösségi házában Balázs Zoltán a település lelkésze és falugondnoka fogadott bennünket. Megismerhettük az egyesület munkáját, a kialakított könyvtárat (melybe néhány kötetet ajándékoztunk is), a teleházat, s a nyári táborok terveit.

Este környékbeli települések lelkészeivel, valamint mostani és leendő falugondnokaival, önkormányzati képviselőivel, alpolgármesterével találkoztunk. Beszélgettünk a falugondnokság kialakulásáról, a falugondnoki képzésről, a törvényi szabályozásról, valamint a pályázati lehetőségekről. Néhány település már pályázhatott a Szülőföld Alapból szolgálatok beindítására. Erre pozitív példa vendéglátó településünk! Bíró Sándor alpolgármester bográcsban főtt csülkös gulyását közösen fogyasztottuk el.

Másnap reggel Balázs Zoltán vezetésével Zilahra indultunk. Utunk során sokszor megdöbbentő dolgokkal és számokkal szembesültünk. Például a korábban szín magyar városban, Zilahon a hatvanezer főből mára már csak tízezer magyar él! Az itteni Wesselényi kollégiumba járt Ady Endre és Körösi Csoma Sándor is. Kolozsvár Európa hatodik legforgalmasabb városa. Itt Egri Istvánnal találkoztunk, aki az Erdélyi Magyar Civil Szervezetekért Alapítvány (ERMACISZA) elnöke. Vezetésével megnéztük Mátyás király szülőházát. Megtudtuk, hogy a kolozsvári egyetemen ma százezer magyar diák tanul. Szörnyű volt látni a tatározás miatt három éve körülállványozott Mátyás király lovas szobrát, amint lassan felveti a méteres gaz.

Folytattuk utunkat a Tordai-hasadék felé. Falugondnoki csapatunk az esővel dacolva végigment a patakok és hatalmas sziklák szegélyezte ösvényen. Fantasztikus látványban volt részünk. Aki még nem járt ősi hazánk ezen részén, feltétlenül látogasson el ide, megéri! Az éjszakát Torockón töltöttük, mely a Székelykő és az Ordaskő sziklavonulatának szűk völgyében fekszik. Torockó magyarlakta település, főként vendégfogadásból élnek az itteniek. Itt találkoztunk Torockó falugondnokával is.

Szerda reggel Nagyenyedre mentünk, ahol a vár megtekintése után a Bethlen Gábor Kollégiumot néztük meg. Épp a szóbeli érettségi vizsgák zajlottak. Itt magyar diákok tanulhatnak magyarul. Ezen a helyen működik a Ter-

mészettudományi Múzeum is. Ezután Erdély fővárosába, Gyulafehérvárra mentünk. Az itteni lakosoknak már csak három százaléka magyar! Itt található az Erdélyi Római Katolikus Püspökség. A Szent Mihály Székesegyházat néztük meg. Délután folyamán Vajdahunyad és Déva várát is bevettük. Mozgalmas napunk Déván, a református egyház vendégházában közös falugondnoki beszélgetéssel ért véget.

Negyedik napunk Nagyszebenben kezdődött. A település 2007-ben Európa kulturális fővárosa volt. A Brukenthal múzeumbeli kiállításon több híres festő képével ismerkedhettünk. Délután a Fogarasi-havasok felé vettük az irányt. A szerpentin felé haladva gyönyörű tájakat, vízeséseket, patakokat, fenyveseket láthattunk. Itt-ott hófoltok majd egyre nagyobb hótömbök tűntek fel. Mikor felértünk a 2100 körüli magasságra, élveztük a forró kánikulából az enyhülést, és gyönyörködtünk az élénk tároló látványban. A kanyargós szerpentin hamar visszaértünk a nyárba.

Ott, helyben sütötték nekünk az asszonyok a friss kurtóskalácsot. Vacsora után a Balázs Sándor, a szövetség elnöke mesélte el hogyan jutottak el a harminc szolgálat létrehozásáig. Beszél a jövőről, melyben jelentős szerepet szán a testvértelepülési kapcsolatok kialakításának, az együttműködési lehetőségeknek. Kora reggel vendéglátóink megmutatták templomukat, melynek tornyán az 1496-os évszám szerepel. 1973-ban egy templomjavítás során régi falképeket találtak. Azóta folyamatos a feltárás. Ez az ötszáz lelkes falu nagyon büszke templomára. Van is miért!

Elindultunk hazafelé. Útközben Segesváron még megálltunk és megnéztük a várat. Teltek az órák és fogytak a kilométerek. A hosszú úton jutott idő bőven az élmények megbeszélésére. Megérte részt venni ezen az úton, látni a magyar honfitársainkat, kikben nagyon erősen él a nemzeti együttérzés. Köszönjük az összes vendéglátóinknak a fogadtatást, Balázs Zoltánnak az út megtervezését és a feledhetetlen kíséretet.

Nagy Zsoltné falugondnok
Csárdaszállás

Ásotthalmi élmények

Július 26-án Ásotthalmon hatodik alkalommal rendezték meg a Gátsori Tanyasi Ünnepséget, melynek fő koordinátora a település alpolgármestere, Fackelmann István, a nap háziasszonya pedig Kása Gabriella, a Gondozási Központ Intézmény vezetője, aki csapata közreműködésével gondoskodott a vendégek szórakoztatásáról és kikapcsolódásáról.

Az ünnepség helyszíne évek óta Ásotthalom déli tanyavilágának óriási réttje, a Gátsori „Földi gyepe”, melyet ringatózó búzatáblák, kukoricások, gyümölcsösök szegélyeznek. A sokadalmat igaz idilli kép fogadta: színporkázóan kék ég, gólyafészkes fák, legelésző bárányok. Hatalmas sátrak alatt főttek a finomságok a bográcsokban. A köszöntők után (Nógrádi Zoltán

országgyűlési képviselő, Petró Ferenc polgármester, Csörszné Zelenák Katalin, Falugondnokok Duna-Tisza közti Egyesülete) folyamatosan léptek fel finn, török táncosok, akik a világ különböző pontjairól érkeztek erre az alkalomra. Közben fogathajtó-, kispuska-, lövész- és íjásversenyen izgulhatott a nagyerdemű. A játszóházban lefoglalták a kicsiket, arcfestés, gyöngyfüzés, kosárfonás volt a kedvenc időtöltésük. A csirkefogó verseny is sok kíváncsiságát vonzotta.

A tanyasi ünnepséghez kiállítás is kapcsolódott: sokan saját szakmájukat hirdették és menedzselték, így láthatunk például napkollektor bemutatót, mangalica-pizzát, és homoki borokat kóstolhattunk. A zöldség-gyümölcs-szobrász nagy népszerűségnek ör-

vendett. Ásotthalom legszebb tanyáinak fotóiból is nyílt kiállítás a helyszínen, ahol a tulajdonosok emléklapot vehettek át.

Lovas fogatokkal lehetett a néhány kilométerre lévő Tanyamúzeumba, a Bedő ligetbe és a Naplopó tanyára el látogatni. A Tanyamúzeumot Nyerges Istvánné tanyagondnok felajánlásával a Gondozási Központ hozta életre és szorgos munkával szinte hetente mutat be mindenféle hagyományörző tevékenységet a lekvár főzéstől a kenyérsütésig. A Bedő ligetet Kálnoki dr. Bedő Albertről nevezték el és az Ásotthalmon működő Bedő Albert Szakközépiskola tantervében, alakították ki, ahol számtalan fa és cserje különlegességet lehet fellelni. A Naplopó tanyája pedig nem más, mint Krisztin László gátsori tanyája, ahol a napenergia felhasználásával (innen a név) különféle energiatakarékos eszközöket és azok működését lehetett szép tóparti környezetben megtekinteni.

A tanyagondnokok szinte megállás nélkül hozták-vitték, gardírozták a kíváncsiskodókat, időst, fiatal egyaránt. Szép példája ez a tanyai emberek összefogásának és annak, hogy a tanyavilágban is megvalósítható egy rendezvény, melyre évek óta több száz ember látogat el. Sokan emlékeznek még most is az esti diszkóra, amit hat kis tábortűz színesített. A mulatság hajnalig tartott.

AI-Nashefné Farsang Erzsébet
Ásotthalom

Üdvözlünk benneteket!

Új falu- és tanyagondnokokat köszöntött egyesületünk vezetősége és senior falugondnokai. Kecskeméten, az Inkubátorházban megrendezett találkozóra 22 új tanyagondnok fogadta el meghívásunkat, akiknek bemutattuk egyesületünk életét, s levetítettük a Filmszemlén is bemutatott Tanya, gyerek, esély Európa című filmet, melyben Bozóki Imre tanyagondnok munkáját kísérte végig Kiss Róbert rendező.

Gyógynövénytar

Szemvidítófű (Euphrasia rostkoviana)

Népies neve: vigasztalófű, szemfű, szálcacsék, tisztítófű, szemüdv

A növény leírása:

E szép nevű növény a tátogatók (Scrophulariaceae) családjába tartozik. 5–25 centiméteres, pirosas szárú növény. Megtalálható a hegy- és dombvidékeken, szélöntésekben, cserjésekben, legelőkön teremő növények gyökerein élősködik, kedveli a nyirkos erdőket, réteket.

Hogyan gyűjtjük?

Gyógyászati célokra a növény felső, virágos hajtását használják. Gyűjtési ideje június-július.

Mi van benne?

A növény iridoid-glikozidokat (eufrozidot, aukubint, katalpolt), flavonoidokat, lignánokat, fenilpropán glikozidokat tartalmaz.

Mire jó?

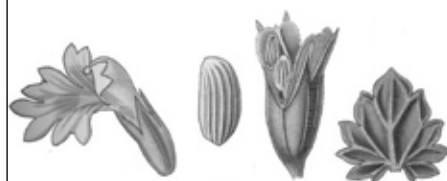
Bizonyos szembetegségeknél kiváló gyógyír, így például árpa vagy kötőhártya-gyulladás esetén. A fáradt szemek pihentetésére, megnyugtató hatására külsőleg használhatjuk a borogatást. A szemvidítófűvet tartalmazó homeopátiás készítményeket a szem kötőhártya-gyulladása és szénanátha esetén javasolják. Teáját annak is ajánlják, aki gyomor- és bélbántalmakban szenved. Közismert fertőtlenítő hatása. Az orvosi szemvidítófűvet a népi gyógyászatban köhögés ellen is alkalmazzák.

Hogyan használjuk?

Tea: A növény teája jótékony hatású gyomor- és bélbántalmak esetén. Borogatás: A fáradt szemek pihentetésére a szemvidítófű langyos főzetét használjuk borogatásként.

Jó tudni!

A szem fertőzésveszélye miatt javasolt a szemvidítófűvet tartalmazó, steril, gyári készítmények használata.

Fotópályázat

Egyesületünk harmadik alkalommal hirdet fotópályázatot falu- és tanyagondnokoknak.

Fényképeket várunk a falu- és tanyagondnoki munkáról, az egyesületi életéről, a településekről, jellegzetes tájakról, épületekről, egyéb nevezetességekről.

A fotók beadási határideje: 2008. november 15.

A legjobb felvételeket bemutattuk hírlevelünkben és kiadványainkban, és készítőik díjazásban részesülnek. Az alkotások papír-alapon és CD-n egyaránt benyújthatók.

A pályázatokat a kecskeméti irodába várjuk (6000 Kecskemét, Ipoly u. 1/a).

Eredményhirdetés a februári közgyűlésen.

Osztálytalálkozó

Ebben az évben újból összejöttünk és megtartottuk immár a jubileumi, ötödik osztálytalálkozónkat – új helyszínen, szűk három napban. A választás tökéletesnek bizonyult: Kiskundorozsma-Sziksósfürdőn az erdő közepén, egy vadászházban találkoztunk. NAGY vadász kollégáknak, Rózsa Zolinak köszönhetjük ezt a helyszínt, és persze azokat a gasztronómiai élvezeteket is, amiben a három nap alatt részünk volt. A péntek esti megérkezés, sátor állítás és a pusztán az újratálalkozás öröme közepette Bozói Imre egy kis csigavacsorával lepett meg bennünket. Persze ez csak előétel volt a vacsorára készült csodálatos vad-disznópörkölt „beharangozójaként”.

A másnapi ébredés könnyebbé vált, miután elfogyasztottuk kávéinkat. Mindjárt meg is terítettünk egy kis szegényes kontinentális reggelihez (sonka, kolbász, szalonna). Hogy mindezt ledolgozzuk, kísérteltünk a buszmegállóhoz dr. Duró Annamária elé, aki elfogadta invi-

tálásunkat és csatlakozott csapatunkhoz. A szombat kellemesen és nagyon aktívan telt, beszélgetés, élménycsere, pihenés és evés, evés, és még mindig csak evés....!

Csörszné Kati pontosan a fenséges déli halászlére érkezett meg, amit még rengeteg finomság követett. Este azért egy „kimerítő” kb. 500 méteres sétát tettünk egy magasleshez.

Ezeket a napokat aktív pihenésnek és kikapcsolódásnak szántuk, ami persze némi szakmai munka is belefért. Örültünk annak, hogy minden évben akad néhány nap, amikor újra találkozhatunk. Remélem, a következő években is lesz módunk így összejönni, és akkor azok is eljönnek, akik még nem voltak, vagy most nem tudtak!!

Köszönet még egyszer házigazdánk és szakácsainknak, és mindenkinek, akik hozzátettek valamit, hogy ez a találkozó létrejöhessen!

Kovácsné Kacz Erika
Röske

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a Falugondnokok

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Ipoly u. 1/A

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Borzák Tibor, Csörszné Zelenák Katalin

Tóth Márta, Moiskó Csilla,

Fazekasné Endre Éva

Tördelő: Almási László

Rajz: Vida Ágnes

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét

Megjelent a Szociális és Munkaügyi Minisztérium valamint a Nemzeti Civil Alapprogram és az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával.

